

Legg til eller endre gård

Felt merket med * må fylles ut

Registrer gård

Gårdsnavn * Bjerke Gård

Eier *

Gårdsnummer * Bruksnummer *

Adresse Bjerke Gård

Postnummer * 2260 Poststed * KIRKENVER

Kommune * Grue Fylke * Hedmark

Telefon * Telefaks

Forsøksring Solør-Odal LR

Medlemsnummer

Klimastasjon * Roverud [Tilknytt bruker](#)

Koordinatsystem: UTM33

Nord-koordinat 335360.52533765 Øst-koordinat 6700921.3519757

Base Layer

- Norgeskart
- Norge i bilder
- Overlays
- Gårdsbruk

Plasser gårdsbruk [Tilbake til forrige posisjon](#) [Fjern gårdsbruk fra kart](#)

Lagre og avslutt Lagre og fortsett til skifterregistrering Avbryt

Figur 1 Registrering av gårdsbruk. Nøyaktig innplassering av gårdsbruket gjøres med å velge knappen "Plasser gårdsbruk" og deretter klikke i kartvinduet på riktig geografisk posisjon. Brukeren kan velge om kartvinduet skal ha topografisk kart eller flybilde som bakgrunnskart.

Pålitelige varsler krever robuste varslingsmodeller og relevante klimadata. Varslingsmodellene er utviklet på bakgrunn av tidligere forskningsresultater, mens klimadata hentes fra nærmeste målestasjon. For mange gårdsbruk vil avstanden til nærmeste målepunkt og geografisk variasjon begrense varslenes treffsikkerhet.

Både nye og bedre kilder til informasjon om været er kommet til de siste årene. For eksempel kan det settes opp gårdsvarsler basert på værvarsler og radarmåling av nedbør. Ved å utnytte disse nye mulighetene kan varslene tilpasses lokale forhold. Sammenlignet med dagens varsler fra faste målestasjoner vil nytteverdien av gårdsvarsler være særlig stor for gårdsbruk som ligger langt unna nærmeste målestasjon. Lokalt tilpassede varsler bidrar til å skape et større lokalt engasjement og eierskapsfølelse til varslene som beregnes.

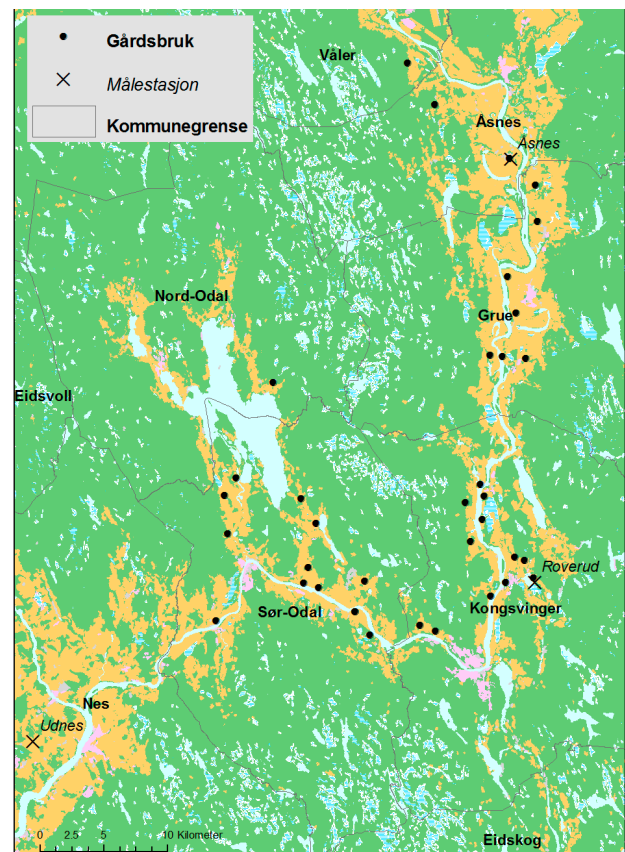
Gårdsvarslingen testes for varsling av tørråte i potet og Fusarium-toksinet DON (deoksynivalenol) i havre ved 35 gårdsbruk i Solør-Odal i 2010 og 2011.

Målsetning

Målsetningen for gårdsbasert varsling er å tilby lokalt tilpassede varsler, og å øke bruken av varslings-tjenesten VIPS.

Bakgrunn for gårdsvarslingen

Gårdsvarslingen baseres på eksisterende metoder for beregning av værvarsel og måling av nedbør. Værvars-lingsmodellene til Meteorologisk institutt benytter i dag 1 times tidsmessig oppløsning og 4x4 km romlig oppløsning (1x1 km for byer og flyplasser). Værvarslingen går 60 timer frem og oppdateres 4 ganger per døgn (hver sjettede time). Fjernmåling av nedbør foregår i Norge med en tidsmessig oppløsning på 15 minutter, og romlig oppløsning på 1-2 km. Bioforsk får resultatene levert til VIPS som en del av Bioforsks samarbeidsavtale med Meteorologisk institutt. Hittil har leveransene av værvarsel vært begrenset til målestasjonene som drives i regi av Bioforsk, der værvarslene skjøtes på måledata-seriene for å kunne fremskrive varslene fremover i tid. Det nye er utprøvingen av slike leveranser til enkelt-gårdsbruk.

Figur 2. Kart over lokaliseringen til gårdsbrukene som er med i pilotprosjektet.

Tidligere undersøkelser har vist at værprognoser for nedbør treffer dårligere enn værprognoser for temperatur, vind, luftfuktighet og innstråling. Nedbør blir derfor beregnet på grunnlag av radarmålinger.

Utpøving av gårdsvarsling

I 2010 ble det igangsatt en begrenset utpøving for 35 gårdsbruk i samarbeid med Solør-Odal Landbruksrådgiving. Solør-Odal er et viktig område for potet og korndyrking og er et interessant område for utpøving av en første fase av en gårdsvarsling.

De utvalgte gårdsbrukene er plassert på kart ved bruk av en ny kartmodul i VIPS (Figur 1). Høyde over havet beregnes deretter ved bruk av en terrengmodell med 25x25 m oppløsning. Stedsangivelse og høydedata for hvert gårdsbruk (Figur 2) benyttes av Meteorologisk institutt ved produksjon av værvarsel og timeverdier for radarmåling av nedbør.

Gårdsvarslingen blir testet for varsling av tørråte i potet og for beregning av DON-innhold i havre ved høsting (Figur 3). Resultatene fra beregningsmodulen for DON i havre skal kontrolleres mot analysert innhold av DON fra disse gårdsbrukene. De 35 gårdsbrukene ble valgt med hensyn på dyrking av både korn og potet, og med tanke på å få en viss avstand mellom gårdsbrukene i forhold til den romlige oppløsningen i værvarslings og radarmålingene. Alle gårdsbrukene ligger spredt i området mellom de to målestasjonene Åsnes og Roverud.

Foreløpige resultater fra 2010 viser at det finnes variasjon i tørråtevarslene over korte avstander (Figur 4), noe som tyder på at varslere beregnet i gårdsvarslingen kan fange opp lokale forskjeller som ikke kommer frem ved varsling basert på faste målestasjoner. Forsøkene videreføres for de samme 35 gårdsbrukene i 2011.

Figur 3. Skjerm bilde fra gårdsvarsel i VIPS for beregning av deoksynivalenol (DON) i havre.

Felt	09.08	10.08	11.08	12.08	13.08	14.08	15.08	16.08	17.08
Potetfelt Aarnes gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Bakken gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Bjerke gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Bjørnstad	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Borgen	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Borg Søndre	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Brandval Prestegård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Bye Vestre	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Daler	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Edsberghagen	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Hagemo	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Hernæs Ytre	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Høyby	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Jerstad gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Klokkergården	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Leirud	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Lepengen	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Lotteriet	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Melgarden	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Melgardshaugen	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Melstrøm gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Mo	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Nyhus	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Rønningen	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Roverud gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Sæmoen gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Sønserud gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Stemsrudholtet gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Østre Berger gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Strøm Prestegård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Taugli gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Ullern gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Vetterud gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Potetfelt Voll gård	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green

Figur 4. Skjerm bilde fra gårdsvarsel i VIPS den 13. august 2010 som viser fare for angrep av potettørråte i Solør-Odal.

